

نامۆىى، مەترسى تېكچوونى ئەزموونى كوردە لەباشووردا

نووسىنى: ئارام وريا

يەكەمجارە لە مېژووى بوونى كورددا دەبىنن كە بەشېك لە ولات(باشوورى كوردوستان) نازادە و خۆى بەرپوئەدەبات. لەوئ و بە بەشدارى نوئنه رانى ناسراوى ولاتان باسى سەربەخۆىى لە نارادايە و لە كاتى نووسىنى ئەم دەقەدا واتە 15.12.2016 لە زانكۆى ئەمريكا لە دەھۆك كۆنفرانسى سەربەخۆىى بە بەشدارى نوئنه رانى نېوخۆ و دەرەوھى كۆردستان بەرپوئە دەچېت.

بۇ نموونە ھەر لەم كۆنفرانسەدا، زەلمای خەلپىزادى نوئنه رى ئەمريكا دەلېت: لەمەو بەدوا كورد دەبېت قسەى تايپەتى خۆى ھەبېت. و بەرئارد كوشنېرى فەرەنساش باس لەوھەدەكات كە: رېككەوتنى ساىكس پېكۆ بايەخى نەماوھ. دەشلېت، كورد دەنگېكى باشى لە ناوچەكەدا ھەبە و ئېستا كاتى ئەوھەبە قسەى خۆى بكات. وھزېرى پېشووترى دەرەوھى فەرەنسا دەلېت "ھېچ شتېك نېبە بەناوى كاتى باش و خراب، كات كاتە، دەبېت ئېوھى كورد لەكاتى پېوېستا قسە بکەن. ئېستا كاتى ئەوھەبە كە قسەى خۆتان بکەن؛ بۇچوونەكانتان بلېن و سلنەكەنەوھ. ئېوھى كورد دەتوانن باسى سەربەخۆىى خۆتان لەگەل ولاتانى دېكە بکەن"

لېرەدا پېسپارىكې گرېنگ بەرانبەر ئەو نوخبە و تاكانەى كورد دروستدەبېت كە زۆرەبان لە دەرەوھى كوردستان و لە شارستانىتېى رۇژاوادا، پېشتەر وھك پەنابەرى سىياسى كورد و بەناوى پارت و حېزبى سىياسى كوردستانىھەوھ ژيان. و چاوەرواندەكرا لەو دەرەفەتەدا، توانا و ھۆشيارى مروقانىھەبە گەشەى بکردايە و بېوونايەتە سەرچاوەى مروقانىھەبە بۇ رزگارى ئەم بەشە لە مروقانىھەبەتېى(كورد). كەچى بەشى زۆريان، پياوھەبان بە بۇنباخ و خانمان بە بەرگى جوانى رۇژئاواوھ، بە روالەت لە ھەموو پېسپوران و مافخوازانى رۇژاوايى شارستانىتەر و مروقدۆستەر دەرەدەكەون! لى واديارە ھەنووكە ئەلغويپى نازادى و بەھاي مروقانىھەبە، كە سوليدارىتېى و دىالۆگە نازانن و بە ناشرىنتېرىن شېوھ بۇ بەرەنگار بوونەوھى يەكتەر (شەرەگەرەكې)، گەمە بە چارەنووسى خۆيان و خەلكى كوردستان دەكەن و! وھە چەوسېنەر لە ناخپاندا مالى كوردوھ، كە زۆر زەق و ئاسان و، پېسلکردن لە ئەركى مېژووى و مروقانىھەبان سازى گەرەنەوھ و كۆيلايەتى بۇ باوھەشى عېراق لېدەدەن. عېراقىك كە بۇخۆى بوونى نېبە و ئەوھى تا ئېستا ھەبەتېى و ھېشتووھتەوھ، بەشېكى زۆرى بەدەستى شۆرشگېرانى دوپنى و پارتەكانى ئەمرووى كوردستان و بەخەرچكردنى بەھاي مروقانىھەبە: ژيان، بوون، گيان، خوين و بەتالانېردنى خاك و سەرچاوەكانى ئەم نەتەوھ چەوساوە مەبسەرکراوھ. بەداخەوھ كەسېش ناتوانېت لەوھە بگات كە لە بەرچى خەرىكن ئەم

ناکه ئۆمىد و ترووسكە ھىوايەى ئەزموونى باشوور، كە ھەر بۇخۇشيان دەتوانن تا سەر بەخۇيى تەواوى بەرن، بەدەستى خۇيان بىخنكىن؟

سەرنجراكىشە كە ئەمە لە كاتىكدايە كە زياتر لە ۲۵سالە خۇ بەرئوۋەدەبەن و گەشە و تونايان، خۇيان نەيىت، لەجىھاندا بە باشى باسى دەكرىت و بارودۇخى ژيانى ئابوورى، كۆمەلەيەتى و سياسىيان لە ھەموو داگىركەرانى كوردستان و بگرە لە زۆربەى ولاتانى ترى جىھانىش باشترە.

ئېمە دەزانين ھەموو ولاتانى سەربەست و سەربەخۇى جىھان كە ۋەك كوردستان بېدەولەتېش نين، لە قۇناخگەلېكى مېژووياندا قەيرانى دارايى سەخت و دژواريان بەرىكردوۋە و ھىچيان ھىچكات بۇ گوزەرانى رۇژانە وازيان لە كەرامەتى خۇيان نەھيئاۋە و خۇيان پرادەستى داگىركەرانيان نەكردوۋە. بۇنموونە ئالمانى دواى شەر يان ژاپۇن و زۇر ولاتى دىكە.

خۇ ئەگەر رامياران و بەرئوۋەبەرانى كورد، بىانەويىت بەھەلسەنگاندنى نموونەكانى دەوروبەريان لەوۋە بگەن كە سەرەراى قەيرانە دارايىەكانى ھەنوۋەكەى كوردستان، كېشەكانمان بايى ئەوۋە نىيە كە بە بيانووى ئابوورى و مووچە، واز لە بەھاي مروقانەمان بوينين، نموونە زۇرن!

ھەر لەم كاتەشدا كە ئەمانە سازى گەرانەوۋە بۇ عىراق لېدەدەن، ئەگەر ۋەك نموونەيەكى ديارى بەردەست، سەرنج بەدەنە بارودۇخى ئابوورى، سياسى و كۆمەلەيەتىي ئيران كە لەبەر چاوى ھەمووانە، بە ھەلسەنگاندېكى زۇر ئاسانى ژيان و گوزەرانى رۇژانەى خەلكى ئەوى و باشوورى كوردستان، بەزەقى بۇيان دەردەكەويىت كە ستانداردى ژيانى خەلكى باشوورى كوردستان بەو رېژە سەرنجراكىشەى مووچە خۇرېشەوۋە! تەنانت بەو چارەكە مووچەش كە لەكاتى نووسىنى ئەم دېرانەدا دەدرىت، زياتر لە دوو ھېندەى ستانداردى ژيانى خەلكى ئيران باشترە.

كەچى پروناكبيرانى ئەوان سەرەراى ئەوۋەى كە چەندين ھەزار سالە خاۋەن كيان و ولاتن و مەترسى سربنەوۋەشيان لەسەر نىيە و، بە پېچەوانەى باشوورى كوردستان، كۆمەلگەى ئېۋدەولەتېش نەياريانە؛ لەو دەسەلاتە سياسىيە داخراۋەى ھەنوۋەكەياندا و بە وانە ۋەرگرتن لە شۇرشى خستنى دەسەلاتى پاشايەتىي پېشووويان، كە دەست كەوتەكەى گەرانەوۋە بوۋە بۇ دواۋە، دژوارى دۇخى ئابوورى و كۆمەلەيەتيان ناكەنە ئامرازى تېكدان و لېكچېرانى گەل و نېشتمانيان. و لە پېناۋ بەرژەوۋەندى گەليان و بۇ پېشكەوتنيان باس لە سازان لە گەل يەكتر دەكەن و بە جياۋازى مېژوويى، ئايدئولوژى و بيروبوچوونى جۇراۋجۇرى نېوانبانەوۋە، تېدەكۇشن و

کەوتووونەتە دیالۆگ بۆ ئەوەی خۆیان لە بەناو شۆرش و تێکدانی شیرازەى کۆمەڵایەتى بەدووڕبگرن و خەبات دەکەن کە بە نەرمى و بى ئاژاوه خۆیان لە قەيران پرزگار بکەن و ولاتیان پېشخەن.

بەلام بە پێچەوانەوه، جینگەى سەرسوورمانە کە کۆمەڵێک پارلەمانتار، پرووناکبیر، میدیا و راگەیاندى کورد، لە کاتێکدا کە گەلى کورد سەربەخۆ نییە و ئەوانیش بیانەوى و نەیانەوتت لەم قۆناخەى مێژوودا، بەرپرسيارىتى داهاووى نازادى و سەربەخۆی کوردستانیان دەکەوتتە ئەستۆ. چۆندەوێرن بەردەوام بە بیانووى جۆراوجۆرى وەک نەبوون یان کەمبوونى مووچە، یان گۆرینی سەرۆک پارلەمان، سەرۆک پارت، سەرۆک هەریم و دەیان بیانوووتری لەم چەشنە، بەرژەوهەندى گەل بدەنە بەر پەلامار و بۆ یەکتەر سربەهوه، هیچ بەها و سنوورێک نەناسن. و بە ناوى ئەم پارت و ئەو تاقمەوه گەمە بە هەستى بریندارى ژێردەستەى گەلى چەوساوهى خۆیان بکەن و لەیەکیان داڕینن و ببن بە بەربەست و مەترسى بۆ یەکگرتن و یەکپیزی گەلەکیان و لە گەیشتن بە نازادى و کەرامەتى مروفانە پێھىوايان بکەن؟! بەمەرجێک کە دەتوانن و دەیتت لەم کاتەدا لە پینا و سولیدارىتى و یەکپارچەیدا دەستبەدەنە دیالۆگیکى راستینە و بە بەشداریى گەل و پێکەوه، بەرخۆدانیکى مەزن بۆ گەرانەوهى گەرەپى کەسایەتى و بايەخى مروفانە، گەل و نیشتمانى کورد پێکبەخەن و لەپینا و ئەم بەرخۆدانەدا باس لە لەخۆبوردەپى بکەن نەک هەر بە مووچە تانانەت بە گیان. هەر وەک پێشتریش گەل درێخى نەکردوو و گیانى رۆلەکانى لەزێو ئەم حیزب و پارتانەدا بەناوى پرزگارى کورد و کوردوستان لە بەرەنگاربوونەوهى رژێمەکانى داگیرکار و شەرى نێوان حیزبەکانیدا بەختکردوو و دەیکات.

راستى کام رێبەر، شۆرشگێر یان رۆشنبیری راستینە لە دۆخێکى قەيراناوى و لە ولاتیکى ژێردەستە و داگیرکراوى وەک کوردستاندا، بە بیانووى داڕینکردنى مووچەى چەن مانگى، گەلى خۆى دژ بە دەسەلاتى سنووردار و تاکە هیواى بوونى، دینیتت سەر شەقامەکان و بەرامبەرى یەک دەیانوەستینى و بە سووککردنیا نراستەوخۆ و ناراستەوخۆ، هانیا دەدات بانگ بدەن بۆ وازھێنان لە سەربەخۆی ئابوورى کوردستان و تێدەکوۆشن لەداخى یەکتەر بەرژەوهەندى و دەستکەوتەکانى کوردستان کە بۆ خۆشیا نەهولیانداوه بۆى، رادەستى عىراقى بکەن؟

عىراقێک کە بۆخۆى دۆخى ئابوورى و سیاسىیەکەى تەنانەت بە بەراورد لەگەل ئەم دۆخە قەيراناویەى کوردستاندا چەند هیندە خراپترە و بەقەرزى ولاتان بەرێوەدەچیت. و هیچکاتى، ئارامى و خۆشگوزەرانى کوردى نەویستو و نایەوتت و، بەشیکى هەرە زۆرى ئەم گرفتانەى کوردستانیش، هەر ئەوان وەک داگیرکەرى کورد و بە پەبیردن بەم لاوازییەى کورد، بەمەبەست و بۆ تێکشکاندى ئەزموونەکەى و ئەو سەربەخۆیەى کە لێى نزیکبوو تەوه، دروستیان کردوو.

بەراستی گەلۆ ئەمە نامۆیی نەبیت چییە کە وادەکات کە ئەم "دەمراستەیی" کوردستان، نەتوانن ئەم راستییانە بخویننەوه و نەکەونە نۆ گەمەیی نەیاران و دژ بە خۆیان نەوهستەوه؟

سەرئێڕاکیشە ئەم نامۆییە وای کردووه کە لە باسی وڵاتپارێزی و نیشتمانپەرورەیشدا، هەموو وڵاتانی دنیا لە سەرروشپانەوه ئەمریکا و زلەپزەکانی دیکە، بەردەوام لە خویندنگە و میدیا و هەموو دەرفەتەکاندا، باس لە خۆشەویستی وڵاتانی خۆیان دەکەن و تاکەکانیان هاندەدەن کە بە پیرۆزی و شانازیەوه چاو لە خاک و وڵاتیان بکەن و لە پێناو بەرژەوهندی خاکیاندا ئامادەیی بەخت کردنی مائ و گیانیان بن. کەچی پرووناکبیر و پیریک لە پارتە سیاسییەکانی ئێمە، داوا و خواستی سڕوشتیی دامەزرانی دەولەتی سەربەخۆ دەکەنە تانە و سووکایەتییی بۆ گەل و ئەو نیشتمانپەرورەرانەیی کە خەبات دەکەن بۆ سەربەخۆیی کوردستان و، بە خەو و خەیاڵ و شوورەیی دەناسینن و دەلین باوی نەماوه و بە زانایی یان لەرووی نامۆییەوه هەول دەدەن جەماوەر و شۆرشگیرانی بەلازێدا بەرن.

پرسیارە کە ئەمە یە ئایا رێبەران و پارلەمانتاران و پارتە سیاسییەکانی کورد بەگشتی و باشوور بەتایبەتی، لەم قوناخەدا لەم سەرلێشپواییە رزگاریان دەبێت و دەست دەدەنە رێکخستن و یەکگرتنی کورد بۆ گەشتن بە ئازادی؟ ئایا لەوه تێدەگەن کە ئازادی و بوونی راستینە و سەربەخۆی مروفانە، بەنرختریکە لە ژبانی کۆیلایەتی، چەوساندنەوه و خۆ بەدەستەوه دان بۆ سوآلی مووچە؟ ئەویش لە بەغدا و عێراقی کە لەم کاتەدا، بووچەیی بەشی زۆری نیاز و پێداویستیەکانی لە بانکی نۆ دەولەتی وەر دەگرت و عێراقی پێ قەرزدار و هەژار کردووه، یان بە ئامۆژگاری داگیر کەران یان دژ بەیەک دەکەونە کێپیک و گەل و نیشتمانیان بەرەو کۆیلابەتییی مودێرن دەبەن؟

راستی ئەوان برۆالەتی شارەکانی باشووریان نایەتەوه بێر کە لە 2003 دا چۆن بوون؟ ناتوانن ببینن ئەگەر ئەم ئەزموونە "بەگشتی" سەرکەوتووهی کوردستان نەبوا، ئایە ئێستە ئەوان لە بەغدا دەبوون و، لە بەرچاوی ئەنفالچیان و وێرانکەران ی کوردستاندا دژ بەیەک دەستانەوه و نەیارانیان شاد و گەلی خۆیان خەمبار دەکرد و، ئاوه دانی کوردستانیان دەبینی؟ هەر بۆ نموونە ئایا بە ۲۰۰ سالی تریش لەسایەیی ژێردەستەیی ئەو ئێراقەیی کە دادی بۆ دەبەن، کوردستان یەک فرۆکەخانەیی تێدا دروست دەکرا؟ یان یێتەوهی خۆیان بزانی، وێنای داگیرکەر دەکەن و بە پەلاماردانی یەک و بوون بەداردەستی داگیرکەران، باشتر لەوان گەلی کورد کە لە ئێستادا لە باشوور هیواپەکی بۆ سازبووه لە یەکدەترازینن و بە شیوہی مودرن و برۆالەتی شارستانی، زیاتر لە پێش، دەیکەنە کۆیلە و قوربانی بۆ داگیرکەر و زۆرتر لە هەمیشە نامۆی دەکەن و تا وەرگرتنی مووچە لە باتی ئازادی، بەدەستی خۆیان سووک و نەوی دەکەن؟

به هیوای هه‌وڵدان بۆ تیگه‌یشتن و وهلامی ئەم پرسیارانه و به‌یارمه‌تی لێکدانه‌وه زانستیه‌که‌ی پائۆلۆفریری (Paulo Freire)، به‌ ناوی «په‌روه‌رده‌ی چه‌وساوه‌کان»، گه‌رانیکی سنوورداری بچووک به‌ده‌روونی تاک‌ی کورددا ده‌که‌ین با بزاین خۆمان و رێبه‌رانی شو‌رشم‌ان و نوینه‌رانی سیاسیمان چ‌ه‌ن له‌ ژیرکاریه‌ری هه‌ژموونی په‌روه‌رده‌ی بارودۆخی داگیرکاری و ژێرده‌سته‌بیدان و چ‌ه‌ن له‌ کاردانه‌وه‌ی ئەو په‌روه‌رده‌یه‌ له‌ سه‌ر هه‌لسوکه‌وت و دروستکردنی جیهان و بوونی ژێرده‌سته‌یی خۆمان و گه‌لی کورد ئاگه‌دارین. فریری ده‌لێت: "کیشه‌یه‌کی هه‌ره‌ تایه‌تی چه‌وساوه‌کان دوو جووری که‌سایه‌تیانه. که‌ داکه‌وته‌که‌ی، مروڤیکی پر له‌ دژبه‌ری ده‌روونی و دابه‌شبووه‌ که‌ له‌ بارودۆخی ژبانی ژێرده‌سته‌یی و تووره‌بیدا دروست ده‌بێت".

به‌م مه‌به‌سته و له‌ رووی توێژینه‌وه‌که‌ی فریره‌وه، ده‌بینین که‌ له‌لایه‌که‌وه، له‌ناخی ئێمه‌ی کورددا به‌پێی سروشت، وه‌ک مروڤ، بوونێکی راستینه و ده‌وله‌مه‌ندی بایه‌خی مروڤانه‌ ئاواتمانه، که‌ به‌دنیایی خواستی سه‌ربه‌خۆیی خاک و ولاتیش به‌شیک‌ی گرینگه‌ له‌م بوون و بایه‌خه‌ مروڤانه‌یه. له‌لایه‌کی تره‌وه‌ چو‌نکه‌ به‌ درێزایی میژوو و به‌هۆی په‌روه‌رده‌ی داگیرکارانه‌وه، حاشا له‌ خواست و مافمان کراوه، ئەو پروامان لا دروست بووه و چه‌سپیه، که‌ ئێمه‌ به‌شیک‌ین له‌ ولاتانی داگیرک‌ه‌ری خۆمان و. به‌ ئاشک‌راش ئەمه‌ له‌ هه‌موو پارچه‌کانی کوردستان زه‌ق و به‌رچاوه‌ و نه‌گه‌ر لێیان پرس‌ی خه‌لکی کوێن؟ زۆر زه‌حمه‌ته‌ له‌شاریک‌دا نه‌وه‌ی له‌ریوه‌ بلێت خه‌لکی کوردستانم، ژماره‌که‌ی له‌ په‌نجه‌کانی ده‌ست تێبه‌ریت. که‌ واته‌ له‌ زبوان ئەو ۲ جوویه‌ دژبه‌ره‌دا، که‌ لایه‌کیان به‌سروشتی داوا‌ی بوونی لێده‌کات و لاکه‌ی تر بوونی ده‌سپێته‌وه‌ و داگیرکاری، تیدا جێگیر ده‌کات، ده‌بێت له‌ ده‌روونی تاک‌ی کورددا چی رووبدات؟

فریری پێوايه‌ له‌ هه‌لومه‌رجی دوو جووری وه‌هادا، به‌ کرده‌وه‌ که‌سایه‌تی پارچه‌ ده‌بی و "نامۆبی" ناکامی ئەم له‌تبوونه‌ ده‌روونیه‌یه. به‌م پێیه‌ بۆ ئێمه‌ی کورد، کاریگه‌ری ئەم نامۆیه‌ پارچه‌بوونی ده‌روونیک‌ی پر له‌ ناکۆکیه‌. که‌ بۆ ده‌ربازبوون له‌م ناکۆکیه‌ و به‌پێی ئامانجی په‌روه‌رده‌ی سه‌رده‌ست که‌ وامان لێده‌کات به‌رامبه‌ر به‌ بوونمان ره‌خه‌نگه‌ر و به‌رپرس و پیرا‌ده‌ر نه‌بین، ئاسانه‌ترین کار نه‌وه‌یه‌ م‌ل به‌م نامۆیه‌ بده‌ین و بخزینه‌ ئەو ق‌البه‌ی که‌ ئەوان بۆیان دروستکردوین. واته‌ به‌ته‌واوی حاشا

لهخۆمان دهكەين و داگیركار لهخۆماندا چيگير دهكەين و خۆمان بهوانهوه پيناسهدهكەين، كه فريري پينوايه زورينه ئەمه دهكەن و بهم شيوهيه له نازادي ههلدین. واته ترسيكي ناراست له نازادي له لايان دروستدهبيت، كه پينوايه خواستی و خهبات بۆ نازادي، گوراني چيهانيان واته هه لومه رجي بهروالهت چيگيري هه نووکهيان دهخاته مه ترسيه وه. بهم جوړهش چاو له گه شه کردن و مافه کانيان دهپوشن و مل به چهوساندنه وهی زياتر ددهن و ههولئى گيرانه وى بايه خه مروفايه تيه کانيان نادهن.

لئ پريك له تاكه كاني كۆمه لگه ي سته ملنكراو به تيگه يشتن له دۆخى هه نووکهيان و بۆ ده ربا زبوونى راستينه له م ناكوکى و پارچه بوونه دهروونيه، ، چيهان و بوون و زياني نامۆيان دهخه نه بهر ره خه و له گه ل يه كتر دهكه ونه ديالوگ، و به يه كيريزى به شدارى دروستکردنى چيهان و بوونى كى دهوله مه ند و پر بايه خى مروفايه ده بن و به بهر خۆدان و ريگخستن، بۆ چاره سه رى له مپه ر و گرفته کانيان ده گه رين و له گه شه ي به رده و امدا ده بن. فريري پينوايه كه ئەوه رينه رانى راستينه ي شورشن كه به م ئەرکه هه لده ستن، واته له ريگه ي ديالوگ و به شدارى چالاكه نه وه، ده سته كەن به ده رخشتنى راستينه ي هه لومه رجي بوونى خۆيان و چه وساوه كان. واته ريكيانده خه ن و له هه موو قوناخه كاني خه بات واته تيگه يشتن، گه شه کردن، سه رکه وتن، گوران، دسنه لات و به ريوه بردندا بۆ ده سته به رکردن و دهوله مه ندکردنى بايه خى مروفايه يان تيده كووشن.

مه رجي گه يشتن به م نامانجه ش يه كيتى و سوليداريتيه و، به وته ي فريري كاري رينه رانى شورشه كه به دوور يکردن له درووشم و درؤ، لئ به كرده وه، متمانه به گه لى خۆيان بکه ن و ريكيانبخه ن و له هه موو قوناخه كاني تيكوشين و خه باتى رزگاربخوازانهدا به شدار و به رپرسیان بکه ن و وهك داگیركار و چهوسينه ر، به گيژ و نه زان و نازه ليان دانه زين و خوشيان به تاكه دلسوز و شوانى ئەوان نه زان. پينويستى بنه ره تيش بۆ گه يشتن به م نامانجه له سه ره تادا يه كخستن و نه هيشتنى ٢ جوړى كه سايه تى خۆيان و ده ربا زبوون له م پارچه بوونه يه. ئەگينا بئى ده ربا زبوونى رينه ران له م 2 جوړيه، ته نانه ت ئەگه ر ده سه لاتيش به ده سته وه بگرن، بيته وه ي خۆيان بزنان ويناى چهوسينه ر دهكەن. واته به ناوى شورش و به دروشمى قه به و هرووژاندى و به كار هينانى گه ل، ده بنه چيگه ره وه ي چهوسينه رى پيشوو.

بە پشتمبەستىن بەم روانىنە زانستانەيە، پرسىياري سەرەكى ئەمەيە، ئەگەر چالاکانى نېو پارتە كوردىيەكانى باشوور، شۆرشگىرى راستىنەن و حەزدەكەن بە تەندروستى و لە بەرژەوهندى گەلدا لە كىيەركىدا بن، **بۇچى لەباتى پالدىن بە داگىركەرانى كوردستانەو، گەراندىنەو، بايەخى مروقانىە تاكى كورد و پىشېركى سەربەخۆيى كوردستان و داپىران لە كۆيلايەتى ناكەنە پىرئىسىپ و رەوتى خەبات بۇ خۆيان؟** لى هەرچار و هەركات كە ئەم شىرپەنجەي نامۆيى و خۆويستىە لايان سەر هەلەدەدات، هەريەكەو، بۇ لاواز كردن و نەهيشتن و لەناوبردىنى ئەويترىان روو لە داگىركەرىك دەكات.

ئەنجام و داكەوتى ئەم تراژىدياى خۆكردهش، بەداخەو، داپىران و بەيەكدادانى گەلئىكى 40 ملوئىنى لىكەوتووەتەو كە نامۆيە بە بوونى خۆي و ولاتى، كە لە بارى سروشت و سەرچاوەكانىيەو دەولەمەندە و دەتوانىت بە دەربازبوون لە نامۆيى و دەستەبەركردنى سەربەخۆيى هەر تەنيا بەسەرچاوەكانى ئاوييەو، لە هەر چوار ولاتى داگىركەرى هەنووكەي كوردستان، خۆشگوزەرانتەر و بەختەوهرتر پىت.

مىژووش داوهرىكى راستىنەيە و كورد بۇ هەميشە لە خەو و خەفاندىنى ئەوان و داگىركەرانى كوردستاندا نامىنئىتەو و بەرپرسىارەتى خەيانەت و خەفاندىن و لە رىگەلادانى ئەم گەلە، وەك تاوانە و لە ئەستۆي تاك و پارتى دلخۆش بە داگىركەر ناسپىتەو.

لە كۆتايىدا ئاشكرايە كە هەموو لەو دەگەين كە ناكرىت و ناپىت، دەرخستنى كىشەي ژيانى ئابوورى خەلك و كەم و كوورى و گەندەلى و درۆ و دروشمى، بەرپۆبەيران بشاردريتەو يان وازى لى بېئىرئىت، بەلام پرسىارەكە ئەمەيە: "ئايا، پالدىن بە داگىركەر و سووككردنى يەكتر بە ئامانجى پىشېركى دەسەلات بە هەر نرخى، رىگەي چارەسەرى ئەم كىشانە و كىشەي نەتەوہيى رەوا و مروقانىە گەلى كورده، و دەبىت ئەم گەلە بىتتە قوربانى بۇ ئامانجى پاوانخوازى ئەم يان ئەو تاقم لە كوردستاندا؟" يان دەكرىت بۇ دەولەمەندكردنى خەباتى ئازادىخوازانەمان، لە رىگەي يەك قبوولكردن، يەكئىتى و دىالۆگى بەرپرسانەو، زۆر ئاسانتر و بەتواناتر و بەهيزكردنى يەكتر، گەل رىكبخەين و بە هەموومانەو بىنە هيزىكى گەرە بۇ زالبوون بەسەر ئەم كىشانەدا. بى ئەوہي بە لاواز كردنى خۆمان بىنە هۆي زالبوونى زياترى داگىركەرانمان بە سەر گەل و ولاتدا.